

NL financial investments

Bestuursverslag 2017

Vastgesteld door het bestuur op 12 april 2018

1. Inleiding

NLFI is een stichting met de statutaire zetel in de gemeente Den Haag. De volledige statutaire naam luidt: stichting administratiekantoor beheer financiële instellingen. NLFI is een stichting met een wettelijke taak, opgericht met het oog op transparante belangenscheiding, een geloofwaardige exitstrategie en een zakelijk, niet-politiek beheer van deelnemingen van de staat der Nederlanden in een aantal financiële instellingen.

NLFI voerde in 2017 het privaatrechtelijke beheer over de deelnemingen van de staat in de vennootschappen ABN AMRO Group N.V., ASR Nederland N.V. en SNS Holding B.V. (thans Volksholding B.V.).

NLFI

Vestigingsadres: Lange Houtstraat 26 in Den Haag.
Postadres: Postbus 45650, 2504 BB Den Haag
Telefoonnummer: 070 - 20 50 600.
Website: www.nlfi.nl
E-mail: nlfi.office@nlfi.nl

2. Werkzaamheden van NLFI in 2017

2.1. Algemeen

In artikel 3 van de statuten van NLFI is het doel van NLFI opgenomen. Die bepaling begint als volgt:

3.1. De stichting heeft ten doel:

(a)

(i) het uitgeven van royeerbare certificaten tegenover het op eigen naam ten titel van administratie verkrijgen en houden van tot op dat moment door de Staat der Nederlanden gehouden aandelen in de vennootschappen;

(ii) het beheren van de in beheer genomen aandelen in de vennootschappen;

(iii) het uitoefenen van alle aan de aandelen verbonden rechten, waaronder het stemrecht;

(b)

(i) het adviseren van Onze Minister over de strategie tot verkoop van de aandelen door de Staat;

(ii) het namens de Staat uitvoeren van de in onderdeel b, ten eerste, bedoelde strategie en, voor zover daartoe gemachtigd, het verrichten van werkzaamheden met het oog op het beheer van vermogensbestanddelen die verband houden met de aandelen en met het oog op de verkoop van de aandelen;

(c)

(i) het ter zijde staan van Onze Minister bij contacten met de Europese Commissie of nationale toezichthouders ter zake van het beheer en de verkoop van de aandelen;

(ii) het verrichten van alle handelingen, welke met het in dit artikel omschreven doel in verband staan, daaruit voortvloeien of daarvoor bevorderlijk kunnen zijn.

3.2. Bij de uitoefening van de aan de aandelen verbonden rechten richt de stichting zich primair naar het financieel-economische belang van de houder van door de stichting uitgegeven certificaten van de aandelen, daarbij rekening houdend met de belangen van de vennootschap, de met haar verbonden ondernemingen en de daarbij betrokken werknemers. Dit brengt onder meer mee dat de stichting bewaakt dat de vennootschappen een verantwoorde ondernemingsstrategie voeren, die in lijn is met een commercieel verantwoorde bedrijfsvoering en de geldende regels voor goed ondernemingsbestuur (corporate governance).

De stichting oefent de aan de aandelen verbonden rechten op een zodanige wijze uit dat de vennootschappen zelfstandig hun commerciële strategie kunnen bepalen en de dagelijkse bedrijfsvoering kunnen uitoefenen, dat geen sprake is van coördinatie van het commerciële beleid van de vennootschappen en dat tussen de vennootschappen geen concurrentiegevoelige informatie wordt uitgewisseld.

De werkwijze van NLFI ten aanzien van de deelnemingen kan omschreven worden als de werkwijze van een betrokken, met een institutionele belegger te vergelijken aandeelhouder, waarbij de statutaire rollen van de raden van bestuur en raden van commissarissen gerespecteerd worden. NLFI wil als aandeelhouder van enkele financiële instellingen duurzaam en verantwoord ondernemen vormgeven. Daarbij besteedt NLFI de nodige aandacht aan het goed functioneren van de corporate governance. In aansluiting op de statuten heeft NLFI met de verschillende deelnemingen nadere afspraken vastgelegd over de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de in de statuten opgenomen regelingen.

In 2017 heeft NLFI ten aanzien van verschillende deelnemingen concreet invulling gegeven aan de taak om de minister te adviseren over de verkoopstrategie. Ook is in een aantal gevallen uitvoering gegeven aan die strategie. De belangrijkste handelingen van NLFI in 2017 worden hieronder kort besproken.

¹ Besluit van de minister van Financiën van 9 december 2015 (Stcrt. 2015,46524).

2.2. ABN AMRO Group N.V.

2.2.1 Aandelen

NLFI houdt gewone aandelen in het kapitaal van ABN AMRO ten titel van administratie. NLFI heeft daartegenover certificaten van aandelen met hetzelfde nominale bedrag uitgegeven aan de staat. Bij aanvang van 2017 betrof het 658,8 mln. aandelen, elk met een nominaal bedrag van één euro. Deze aandelen vertegenwoordigden een belang van ca 70% van het geplaatste aandelenkapitaal in ABN AMRO.

In het kader van een tweede vervolgranche heeft NLFI op 28 juni 2017 65 miljoen aandelen overgedragen aan de STAK ABN AMRO, waarna deze zijn gecertificeerd en zijn overgedragen aan beleggers. De opbrengst hiervan bedroeg 1,479 miljard EUR. In het kader van een derde vervolgranche heeft NLFI op 15 september 2017 nogmaals 65 miljoen aandelen verkocht. De opbrengst hiervan bedroeg 1,528 miljard EUR.

Op 21 december heeft NLFI 59,7 miljoen aandelen overgedragen aan STAK ABN AMRO tegen uitgifte van certificaten van aandelen aan NLFI. NLFI en STAK ABN AMRO hebben de overdracht uitgevoerd om te voorkomen dat STAK ABN AMRO nieuwe verklaringen van geen bezwaar en andere vergelijkbare regulatoire goedkeuringen moest aanvragen bij de relevante financiële toezichthouders. Als gevolg van de overdracht blijft NLFI een belang van circa 56,3% houden in ABN AMRO, waarvan circa 49,9% direct wordt gehouden in gewone aandelen en circa 6,4% indirect wordt gehouden in certificaten.

2.2.2 De taakuitoefening en het gevoerde beleid

NLFI heeft met de raad van bestuur en raad van commissarissen van ABN AMRO gesproken over diverse onderwerpen:

- De financiële resultaten van de bank.
- De samenstelling van de raad van bestuur en raad van commissarissen.
- De strategie en financiële doelstellingen.
- Verkoop van vervolgranches door NLFI.

Voorts heeft het bestuur van NLFI in 2017 een evaluatiegesprek gevoerd met de voorzitter van de raad van commissarissen. Daarbij is het functioneren van raad van bestuur en de raad van commissarissen, zowel collectief als individueel, over het voorgaande jaar geëvalueerd.

Daarnaast heeft NLFI ook overleg gevoerd met het bestuur van Stichting Administratiekantoor continuïteit ABN AMRO.

In juni 2017 is een slotdividend over 2016 ontvangen van 289,9 miljoen euro. In september 2017 is een interim-dividend over 2017 ontvangen van 386,0 miljoen euro.

De dividenden zijn steeds (onder inhouding van dividendbelasting) uitgekeerd aan NLFI en door NLFI doorbetaald aan de staat als certificaathouder.

2.2.3 Werkzaamheden

In 2017 heeft NLFI twee vervolgplaatsingen ABN AMRO verricht. In aanloop daar naartoe heeft NLFI de relevante (markt)ontwikkelingen gevolgd. Daarbij heeft NLFI zich laten adviseren door NM Rothschild & Sons Limited als financieel adviseur en Allen & Overy als juridisch adviseur.

Voor de zakenbanken die hebben opgetreden als bookrunner bij deze vervolgplaatsingen heeft NLFI geput uit een eerder gepubliceerde groslijst van zakenbanken. Die selectie heeft destijds plaatsgevonden via een open en competitief selectieproces, op een transparante, objectieve en non-discriminatoire wijze. NLFI heeft met elk van de geselecteerde dienstverleners een raamovereenkomst gesloten.

Ook in 2017 heeft op reguliere basis overleg plaatsgevonden met de (voorzitters van) de raad van commissarissen en raad van bestuur van ABN AMRO. Met dit overleg wordt invulling gegeven aan een zinvolle dialoog tussen aandeelhouder en vennootschap. Voorts zijn op ad-hoc-basis besprekingen gevoerd met leden van de raad van bestuur, de raad van commissarissen en het management van ABN AMRO. Vast onderdeel is de bespreking van de kwartaalcijfers binnen enkele weken na de publicatie daarvan door ABN AMRO (zogenoemde roadshows). Verder heeft NLF I een evaluatiegesprek gevoerd met de raad van commissarissen. Tijdens deze overlegmomenten zijn een groot aantal onderwerpen besproken waaronder strategie, risicomangement, vervolgtranches, governance en duurzaamheid. Verder wordt contact onderhouden met ABN AMRO met als uitgangspunt dat ABN AMRO en NLF I elkaar niet voor verrassingen plaatsen en elkaar over de voor elkaar relevante zaken tijdig en juist zullen informeren.

2.2.4 Aandeelhoudersvergaderingen en aandeelhoudersbesluiten

Op 30 mei 2017 heeft NLF I deelgenomen aan de algemene vergadering van aandeelhouders van ABN AMRO Group N.V. NLF I heeft ingestemd met de volgende voorstellen.

- a) Vaststelling van de jaarrekening 2016
- b) Het dividendvoorstel
- c) Verlening van decharge aan de leden van de Raad van Bestuur
- d) Verlening van decharge aan de leden van de Raad van Commissarissen
- e) Herbenoeming van Annemieke Roobeek als lid van de Raad van Commissarissen
- f) Machtiging tot uitgifte van aandelen en/of tot het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen
- g) Machtiging tot beperking of uitsluiting van voorkeursrechten
- h) Machtiging tot de inkoop van (certificaten van) aandelen in het eigen aandelenkapitaal van ABN AMRO Group

Een toelichting op de stembeslissingen is te vinden op de website van NLF I.

2.3. ASR Nederland N.V.

2.3.1 Aandelen

NLFI houdt gewone aandelen in het kapitaal van ASR Nederland N.V. (hierna: a.s.r.) ten titel van administratie. NLFI heeft daartegenover certificaten van aandelen met hetzelfde nominale bedrag uitgegeven aan de staat.

Bij aanvang van 2017 betrof het 50,1% van het geplaatste aandelenkapitaal van a.s.r.

In vier transacties heeft NLFI het belang in ASR Nederland B.V. verkocht:

Op 13 januari 2017 zijn 20,4 mln. aandelen verkocht voor een bedrag van € 450 mln.

Op 5 april 2017 zijn 20 mln. aandelen verkocht voor een bedrag van € 515 mln.

Op 13 juni 2017 zijn NLFI 25 mln. aandelen verkocht voor een bedrag van € 725 mln.

Op 14 september 2017 30,1 mln. aandelen voor een bedrag van € 1.018 mln.

2.3.2 De taakuitoefening en het gevoerde beleid

NLFI heeft met de raad van bestuur en raad van commissarissen van a.s.r. gesproken over diverse onderwerpen:

- De financiële resultaten.
- De samenstelling van de raad van bestuur en raad van commissarissen.
- De strategie en financiële doelstellingen.
- Verkoop van vervolgtranches door NLFI.

Voorts heeft het bestuur van NLFI een evaluatiegesprek gevoerd met de voorzitter van de raad van commissarissen. Daarbij is het functioneren van raad van bestuur en de raad van commissarissen, zowel collectief als individueel, over het voorgaande jaar geëvalueerd.

2.3.3 Werkzaamheden

In 2017 heeft NLFI vier vervolgplaatsingen a.s.r. verricht. In aanloop daar naar toe heeft NLFI de relevante (markt)ontwikkelingen gevolgd. Daarbij heeft NLFI zich laten adviseren door NM Rothschild & Sons Limited als financieel adviseur en Allen & Overy als juridisch adviseur.

Voor de zakenbanken die hebben opgetreden als bookrunner bij deze vervolgplaatsingen heeft NLFI geput uit een eerder gepubliceerde groslijst van zakenbanken. Die selectie heeft destijds plaatsgevonden via een open en competitief selectieproces, op een transparante, objectieve en non-discriminatoire wijze. NLFI heeft met elk van de geselecteerde dienstverleners een raamovereenkomst gesloten.

Ook in 2017 heeft op reguliere basis overleg plaatsgevonden met de (voorzitters van) de raad van commissarissen en raad van bestuur van a.s.r.. Met dit overleg wordt invulling gegeven aan een zinvolle dialoog tussen aandeelhouder en vennootschap. Voorts zijn op ad-hoc-basis besprekingen gevoerd met leden van de raad van bestuur, de raad van commissarissen en het management van a.s.r.. Vast onderdeel is de bespreking van de kwartaalcijfers binnen enkele weken na de publicatie daarvan door a.s.r. (zogenoemde road shows). In 2017 heeft NLFI een evaluatiegesprek gevoerd met de raad van commissarissen. Verder werd contact onderhouden met a.s.r. met als uitgangspunt dat a.s.r. en NLFI elkaar niet voor verrassingen plaatsen en elkaar over de voor elkaar relevante zaken tijdig en juist zullen informeren.

2.3.4 Aandeelhoudersvergaderingen en aandeelhoudersbesluiten

Op 31 mei 2017 heeft NLFI deelgenomen aan de algemene vergadering van aandeelhouders van ASR N.V. NLFI heeft ingestemd met de volgende voorstellen.

- a) Vaststelling van de jaarrekening 2016
 - b) Het dividendvoorstel
 - c) Verlening van decharge aan de leden van de Raad van Bestuur
 - d) Verlening van decharge aan de leden van de Raad van Commissarissen
 - e) Verlenging van de bevoegdheid van de Raad van Bestuur tot uitgifte van aandelen en/of verlenen van rechten tot het nemen van aandelen
 - f) Verlenging van de bevoegdheid van de Raad van Bestuur tot beperking of uitsluiting van het wettelijk voorkeursrecht
 - g) Machtiging van de Raad van Bestuur tot verkrijging van aandelen
 - h) Voorstel tot intrekking van door a.s.r. gehouden aandelen
- Een toelichting op de stembeslissingen is te vinden op de website van NLFI.

2.4. Volksholding B.V (voorheen SNS Holding B.V.)

2.4.1 Aandelen

NLFI houdt 100% van het aandelenkapitaal van de Volksholding B.V. (voorheen SNS Holding B.V.) ten titel van administratie. Het betreft één aandeel, met een nominaal bedrag van één euro. NLFI heeft dit aandeel verkregen van de Nederlandse staat tegen uitgifte van een certificaat van aandeel.

2.4.2 De taakuitoefening en het gevoerde beleid

NLFI heeft met de raad van bestuur en raad van commissarissen van de Volksholding gesproken over diverse onderwerpen:

- De financiële resultaten van de bank.
- De samenstelling van de raad van bestuur en raad van commissarissen.
- De strategie en financiële doelstellingen.

Voorts heeft het bestuur van NLFI in 2017 een evaluatiegesprek gevoerd met de voorzitter van de raad van commissarissen. Daarbij is het functioneren van raad van bestuur en de raad van commissarissen, zowel collectief als individueel, over het voorgaande jaar geëvalueerd.

2.4.3 Werkzaamheden

Ook in 2017 heeft op reguliere basis overleg plaatsgevonden met de (voorzitters van) de raad van commissarissen en raad van bestuur van de Volksholding. Met dit overleg wordt invulling gegeven aan een zinvolle dialoog tussen aandeelhouder en vennootschap. Voorts zijn op ad-hoc-basis besprekingen gevoerd met leden van de raad van bestuur, de raad van commissarissen en het management van Volksholding. Vast onderdeel is de bespreking van de kwartaalcijfers binnen enkele weken na de publicatie daarvan door Volksholding (zogenoemde road shows). Verder heeft NLFI een evaluatiegesprek gevoerd met de raad van commissarissen. Tijdens deze overlegmomenten zijn een groot aantal onderwerpen besproken waaronder strategie, risicomanagement, governance en duurzaamheid. Verder wordt contact onderhouden met Volksholding met als uitgangspunt dat Volksholding en NLFI elkaar niet voor verrassingen plaatsen en elkaar over de voor elkaar relevante zaken tijdig en juist zullen informeren.

In 2016 heeft de minister de Tweede Kamer geïnformeerd over de toekomst van de Volksbank. De minister heeft toegezegd ieder jaar de Tweede Kamer te informeren over de voortgang van het doorvoeren van de noodzakelijke verbeteringen bij de Volksbank en over de gereedheid van de Volksbank voor besluitvorming over haar toekomst. Dit doet hij op basis van een voortgangsrapportage van NLFI. Dit is voor het eerst gebeurd met de Voortgangsrapportage strategie de Volksbank die NLFI in september 2017 heeft gepubliceerd.

2.4.4 Aandeelhoudersvergaderingen en aandeelhoudersbesluiten

Op 20 april 2017 heeft NLFI deelgenomen aan de algemene vergadering van aandeelhouders van de Volksholding B.V. en de Volksbank N.V.

NLFI heeft ingestemd met de volgende voorstellen.

- a) Verlening van goedkeuring door NLFI aan het voorgenomen besluit van de Volksholding B.V. tot vaststelling van de jaarrekening van de Volksbank N.V. over het boekjaar 2016
- b) Vaststelling door NLFI van de jaarrekening van de Volksholding B.V. over het boekjaar 2016
- c) Verlening van goedkeuring door NLFI aan het aangepaste reserverings- en dividendbeleid van de Volksbank N.V.
- d) Vaststelling door NLFI van het aangepaste reserverings- en dividendbeleid van de Volksholding B.V.
- e) Voorstel tot uitkering dividend van de Volksholding B.V.

- f) Verlening van decharge aan ieder lid van de Directie
- g) Verlening van decharge aan ieder lid van de Raad van Commissarissen.
- h) Herbenoeming van Monika Milz als lid van de Raad van Commissarissen van de Volksholding B.V.
- i) Goedkeuring van de gewijzigde profielschets van de Raad van Commissarissen van de Volksholding N.V. en de Volksbank B.V.
- j) Vaststelling van het beloningsbeleid van de Raad van Commissarissen van de Volksholding N.V. en de Volksbank B.V.
- k) Het verlenen van opdracht tot onderzoek van de jaarrekening 2018 van de Volksholding B.V. aan de accountant

Op 23 augustus 2017 heeft NLFI onderstaand aandeelhoudersbesluit genomen buiten vergadering.

- a. Verlening van goedkeuring door NLFI aan het voorgenomen besluit van de directie van Volksholding B.V. tot benoeming van mevrouw S. Barendregt-Roojers als lid van de Raad van Commissarissen van de Volksbank N.V. per 1 september 2017.
- b. Benoeming van mevrouw S. Barendregt-Roojers als lid van de Raad van Commissarissen van de Volksholding B.V. per 1 september 2017.

Een toelichting op de stembeslissingen is te vinden op de website van NLFI.

2.5 RFS Holdings B.V.

2.5.1 Aandelen

NLFI houdt alle F-aandelen (te weten 100 aandelen, elk met een nominaal bedrag van één eurocent; ook N-shares genoemd) en 33,81% van de O-aandelen (te weten 338.103 aandelen, elk met een nominaal bedrag van één eurocent; ook Z-shares genoemd) in RFS Holdings B.V. (hierna: RFS) ten titel van administratie. Daartegenover heeft NLFI certificaten uitgegeven aan de staat voor hetzelfde nominale bedrag.

De F-aandelen vertegenwoordigen het belang in de bezittingen die materieel toekomen aan ABN AMRO. De O-aandelen vertegenwoordigen het belang in de zogenoemde gedeelde bezittingen die materieel toekomen aan de staat. De door NLFI gehouden aandelen vertegenwoordigen gezamenlijk circa 1,25% van het totale aandelenkapitaal van RFS.

2.5.2 De taakuitoefening en het gevoerde beleid

The Royal Bank of Scotland Group PLC (hierna: RBS) is door de aandeelhouders van RFS gemachtigd om de activa van RFS op ordentelijke wijze te beheren en te verkopen. De verkoop van het belang in Saudi Hollandi Bank (SHB) kon nog niet gerealiseerd worden. Dit blijft wel het streven van RFS.

In 2017 is geen dividend vastgesteld. Evenmin was sprake van een terugbetaling van kapitaal.

2.5.3 Werkzaamheden

Het dagelijks beheer van de gedeelde bezittingen wordt gevoerd door RBS N.V.

NLFI heeft overleg gevoerd met RBS, Santander en ABN AMRO over stappen die kunnen worden gezet om tot verkoop van gedeelde bezittingen te kunnen komen. Daarbij is onder meer gekeken naar de mogelijkheden voor de verkoop van SHB.

2.5.4 Aandeelhoudersvergaderingen en aandeelhoudersbesluiten

Op 24 juli 2017 heeft NLFI schriftelijk deelgenomen aan de algemene vergadering van aandeelhouders van RFS. NLFI heeft ingestemd met de volgende voorstellen:

- Vaststelling jaarrekening 2016.
- Verlening decharge aan ieder lid van de raad van bestuur dat in het boekjaar 2016 in functie was voor zijn of haar taakuitoefening in 2016.
- Opdrachtverlening aan de externe accountant, EY, voor het verslagjaar 2017.

3 Governance van NLFI

3.1 Bestuur en directie

Het bestuur van NLFI werd tot en met 23 september 2017 gevormd door mr. M. Enthoven, mr. L.Y. Gonçalves-Ho Kang You en Jhr. drs. D. Laman Trip. Bij besluit van 23 september 2015 waren de heer Enthoven, mevrouw Gonçalves-Ho Kang You en de heer Laman Trip herbenoemd voor de periode van respectievelijk twee, drie en vier jaar⁹. De heer Enthoven is op 23 september 2017 aan het einde van zijn tweede bestuurstermijn teruggetreden uit het bestuur. De heer Laman Trip is met ingang van 23 september 2017 voorzitter van het bestuur van NLFI.

Het bestuur werkt op basis van het beginsel van collegiale besluitvorming en collectieve verantwoordelijkheid.

De door de minister van Financiën benoemde bestuursleden ontvangen een vergoeding op grond van een met hen gesloten overeenkomst van opdracht (bestuursovereenkomst).

Diederik Laman Trip

Jonkheer drs. Diederik Laman Trip was tot 2005 onder andere voorzitter van het bestuur van de ING Groep in Nederland en heeft ruime ervaring in retail banking en verzekeringen. Op dit moment is de heer Laman Trip onder andere lid van het Nederlands Comité voor Ondernemerschap en Financiering.

Lilian Gonçalves-Ho Kang You

Mevrouw mr. Lilian Y. Gonçalves-Ho Kang You is afkomstig uit de advocatuur en was onder andere lid van het College van de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit (OPTA). Als advocaat en adviseur is zij onder meer betrokken geweest bij fusies en overnames. Tot 1 december 2016 was mevrouw Gonçalves-Ho Kang You staatsraad bij de Raad van State.

Michael Enthoven

De heer mr. Michael Enthoven werkte jarenlang bij JP Morgan & Co en was bestuursvoorzitter van NIBC waar hij ruime ervaring heeft opgedaan in corporate en investment banking. Sinds het najaar 2008 heeft hij als adviseur voor het ministerie van Financiën gewerkt. In verband daarmee was hij onder meer commissaris bij ABN AMRO Holding N.V. Hij was tot 1 januari 2017 rechter-plaatsvervanger bij de rechtbank Den Haag.

⁹ Besluit van de minister van Financiën d.d. 23 september 2016 houdende benoeming bestuursleden Stichting administratiekantoor beheer financiële instellingen (Stcrt. 2016, 33618).

Rens Bröcheler was geheel 2017 de leidinggevend managing director van NLFI. Daarbij is qua besluitvorming en bevoegdheden sprake van een eenhoofdige leiding.

Rens Bröcheler

De heer drs. R. Bröcheler werkte bij Generale Bank en ABN AMRO voordat hij in 1999 overstapte naar het ministerie van Financiën. Daar heeft hij ruime managementervaring opgedaan als hoofd Cash management, hoofd Deelnemingen en projectdirecteur Financiële Instellingen. Sinds de oprichting van NLFI in 2011 is hij managing director.

3.2. Bestuursvergaderingen

In 2017 hebben 15 bestuursvergaderingen plaatsgevonden. Belangrijke onderwerpen die daarbij aan de orde zijn geweest, zijn:

- algemene vergaderingen van aandeelhouders;
- aandeelhoudersbesluiten buiten vergadering;
- besluiten met betrekking tot de verkoop van a.s.r.;
- besluiten met betrekking tot de voorbereiding van de tweede en derde vervolgtranche van ABN AMRO;
- strategie de Volksbank (voortgangsrapportage september 2017)
- besluiten met betrekking tot de selectie en benoeming van adviseurs
- strategische ontwikkelingen;
- overleggen met (organen van) de vennootschappen;
- overleggen met het ministerie van Financiën;
- interne aangelegenheden, zoals vaststelling van begroting en jaarrekening.

Aan iedere bestuursvergadering werd door minimaal twee bestuurders deelgenomen, zodat rechtsgeldig besluiten konden worden genomen.

In de periode 1 januari 2017 tot en met 23 september 2017 bestond het bestuur uit drie leden. In die periode zijn 12 vergaderingen gehouden. Alle drie de bestuursleden hebben deze vergaderingen bijgewoond waarbij de heer Enthoven éénmaal en jhr. Laman Trip tweemaal gebruik heeft gemaakt van een audio- en beeldverbinding.

In de periode 23 september tot en met 31 december 2017 bestond het bestuur uit twee leden. In die periode zijn drie vergaderingen gehouden waarbij mevr. mr. Lilian Y. Gonçalves-Ho Kang en Jhr. Laman Trip You beiden steeds aanwezig waren.

Het bestuur heeft bij een aantal (juridische en financiële) vraagstukken extern advies ingewonnen.

3.3. Interne governance

NLFI heeft maatregelen getroffen voor een beheerste en integere bedrijfsvoering. Zo is er een vastgestelde beschrijving van de administratieve organisatie en de interne beheersing. De jaarrekening wordt gecontroleerd door een externe accountant. De opdracht voor de controle van de jaarrekening over het boekjaar 2017 is verleend aan EY. NLFI heeft een verzekering voor bestuurdersaansprakelijkheid, waarvan de premie door NLFI wordt betaald.

Rapporteur

NLFI en het ministerie van Financiën hebben met goedkeuring van de Autoriteit Consument & Markt (ACM) een aantal maatregelen genomen die een zodanig beheer vereisen dat uitwisseling van concurrentiegevoelige informatie tussen de instellingen binnen NLFI wordt voorkomen.

Een deel van de door de ACM goedgekeurde maatregelen betreft een door de staat en NLFI aangestelde rapporteur ten behoeve van de ACM die er op toeziet dat de maatregelen door de staat en NLFI worden nageleefd. Hij rapporteert halfjaarlijks achteraf over de naleving van de getroffen maatregelen aan de ACM. Ook over 2017 heeft de rapporteur rapportages uitgebracht aan de ACM.

Integriteitsrisico's

NLFI heeft een gedragscode vastgesteld die tot doel heeft het waarborgen en handhaven van het vertrouwen in NLFI door belanghebbenden, alsmede het voorkomen van integriteitsrisico's. Deze gedragscode kent daartoe regels en richtlijnen voor insiders:

- a. ter voorkoming van verstrengeling van belangen van NLFI en de privébelangen van insiders;
- b. ter vermijding van gebruik of verspreiding van voorwetenschap of andere vertrouwelijke marktinformatie c.q. van misbruik en oneigenlijk gebruik van bij NLFI voorhanden vertrouwelijke informatie;
- c. ter voorkoming van koersmanipulatie en andere misleidende handelingen;
- d. ter bescherming van de reputatie van NLFI en de daarbij betrokken personen.

NLFI heeft een externe compliance officer die toeziet op de naleving van de gedragscode. Tevens is sinds eind 2015 een vertrouwenspersoon integriteit aangesteld. In 2017 is compliance tot vast onderwerp van de agenda van de bestuursvergadering gemaakt ten behoeve van awareness. De compliance officer heeft over 2017 zoals gebruikelijk per kwartaal gerapporteerd. Tevens heeft een jaargesprek plaatsgevonden tussen de compliance officer en Lilian Gonçalves-Ho Kang You.

Rechtmatigheid en in control statement

Binnen NLFI zijn verschillende maatregelen getroffen om de rechtmatigheid van het handelen te bevorderen. NLFI is onderworpen aan het toezicht van de Algemene Rekenkamer. De Algemene Rekenkamer kan de bevindingen van hun onderzoek gebruiken voor het actualiseren van de website van de Algemene Rekenkamer over de kredietcrisis. Ook kunnen de bevindingen worden gebruikt bij het verantwoordingsonderzoek bij de jaarrekening van het ministerie van Financiën. Het bestuur van NLFI heeft in 2015 besloten om een verdere versterking in te voeren van de interne controle van NLFI zelf. Daartoe is in 2015 onder begeleiding van een externe adviseur (EY) een systematiek geïmplementeerd inzake een in control statement die ondersteunend is aan verantwoording en versterking van de interne bedrijfsvoering van NLFI. Deze systematiek is ook in 2016 en 2017 toegepast. De leidinggevend managing director heeft hierover gerapporteerd aan het bestuur. Zie ook de risicoparagraaf (paragraaf 3.5.).

Doelmatigheid

Het bestuur van NLFI hecht groot belang aan het doelmatig functioneren van NLFI. Doelmatigheid is niet hetzelfde als zo min mogelijk geld uitgeven. Het is een relatief begrip waarmee normaliter een bepaalde verhouding wordt aangegeven tussen doelstelling, ingezette middelen en bereikte effecten. De doelstelling van NLFI is vastgelegd in de wet en de statuten. De gebruikte middelen blijken uit de jaarrekening. De bereikte effecten zijn evenwel niet altijd goed te meten, ten opzichte van de situatie waarin NLFI niet zou hebben bestaan en het beheer door de staat zelf gevoerd zou zijn. NLFI heeft in verschillende exitadviezen die aan de minister van Financiën zijn uitgebracht als doelstelling geformuleerd dat de verkoopkosten beneden 1% van de opbrengst van een beursintroductie dienden te blijven.

Bij de tweede en derde vervolgranche van ABN AMRO is NLFI zelfs in staat gebleken om vier kwalitatief goede zakenbanken te selecteren die de verkoop van de aandelen hebben begeleid tegen een vergoeding van nul euro.

Permanente educatie

NLFI is een kennisintensieve organisatie. Het bestuur en het team werken daarom aan opleiding en training. Er is voldoende budget beschikbaar voor individuele opleidingen. Door de werkdruk is er in 2017 maar in beperkte mate gebruik gemaakt van individuele opleiding en training.

Zelfevaluatie

Het bestuur evalueert ten minste eenmaal per jaar zijn eigen functioneren als collectief en dat van de individuele bestuurders. Op deze wijze wordt gehandeld naar analogie van de best practice bepaling zoals opgenomen in artikel 2.2.7 van de Nederlandse Corporate Governance Code zoals van toepassing op de Raad van Commissarissen en het Bestuur van beursvennootschappen. Met het oog op het aftreden van de heer Enthoven als voorzitter van het bestuur en het voortzetten van het bestuur met vooralsnog twee bestuursleden, zijn in 2017 het bestuur als collectief en de individuele bestuurders geëvalueerd door het bestuur en het ministerie van Financiën.

Bestuursleden en werknemers

NLFI heeft over 2017 tot 23 september drie door de minister van Financiën benoemde bestuursleden gehad; na 23 september 2017 is sprake van twee bestuursleden. Zij ontvangen een vergoeding op grond van een met hen gesloten overeenkomst van opdracht (bestuursovereenkomst).

Bij aanvang van 2017 had NLFI negen medewerkers in dienst met een privaatrechtelijk arbeidscontract, met inbegrip van de leidinggevend managing director. Daarnaast was er een medewerker (parttime) gedetacheerd vanuit het ministerie van Financiën. Aan het eind van 2017 had NLFI vijf medewerkers in dienst met een privaatrechtelijk arbeidscontract. Daarnaast was een medewerker voor één dag per week gedetacheerd vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid. Tevens was een secretarieel medewerker op detacheringbasis vanuit een uitzendbureau aan NLFI verbonden.

Bezoldiging topfunctionarissen (Wnt)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (Wnt) ingegaan. Onderstaande verantwoording is opgesteld op basis het algemene Wnt-maximum dat op NLFI van toepassing is. In 2017 was dat bezoldigingsmaximum 181.000 euro. NLFI had in 2017 geen functionarissen van wie de som van de bezoldiging ten laste van NLFI meer bedroeg dan (een tijdsevenredig deel van) het genoemde bezoldigingsmaximum. Het weergegeven individuele Wnt-maximum is berekend naar rato van de omvang en de duur van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. NLFI heeft geen raad van toezicht of raad van commissarissen. Er waren geen topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de zin van de Wnt.

bedragen x € 1	mr M. Enthoven	mr L.Y. Gonçalves -Ho Kang You	jhr drs D. Laman Trip	drs R. Bröcheler
Functiegegevens	Voorzitter	Bestuurder / vicevoorzitter m.i.v. 23-09	Bestuurder / voorzitter m.i.v. 23-09	Leidinggevend managing director
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 23/09	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	0,33	0,22	0,22	1,11
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	33.750	30.000	31.006	161.579
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	18.093
<i>Subtotaal</i>	<i>33.750</i>	<i>30.000</i>	<i>31.006</i>	<i>179.672</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	43.529	39.820	39.820	181.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	33.750	30.000	31.006	179.672
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016				
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	0,44	0,33	0,33	1,11
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	60.000	45.000	47.372	160.609
Beloningen betaalbaar op termijn (pensioenpremies)	-	-	-	15.679
Totale bezoldiging 2016	60.000	45.000	47.372	176.288

In 2017 was geen sprake van een uitkering wegens beëindiging van enig dienstverband aan een topfunctionaris.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individuele Wnt-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2017 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de Wnt dienen te worden gerapporteerd, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de Wnt vermeld zijn of hadden moeten worden.

3.4. Externe leveranciers en huisvesting

NLFI heeft in 2017 zaken gedaan met verschillende externe dienstverleners en leveranciers. Daarbij ging het onder meer om juridische, financiële, administratieve-, accountants-, communicatie- en ICT-diensten. NLFI heeft eind 2017 lopende contracten met verschillende dienstverleners voor dienstverlening in 2018.

Het bestuur heeft begin 2017 het huurcontract gedeeltelijk opgezegd, waardoor NLFI per 1 december 2017 de gehuurde kantoorruimte heeft teruggebracht van 656 m² naar 550 m².

3.5 Risicoparagraaf

NLFI hanteert een systematiek van een in control statement (ICS), gebaseerd op een intern risicobeheersings- en controlesysteem. Het doel hiervan is het verhogen van het inzicht in en de consensus over risicobeoordeling, -beheersing en -bewaking. Naast het behalen van doelstellingen kan daarmee ook worden gestuurd op het voorkomen of beheersen van risico's van een organisatie. In 2017 is geconstateerd dat het NLFI team substantieel kleiner is geworden. De administratieve organisatie is daarop aangepast met behoud van functiescheiding tussen beschikken, betalen en uitvoeren. Waar nodig wordt gewerkt met dubbele autorisatie (vier ogen principe).

In 2017 zijn de in het in control statement opgenomen risicogebieden in ogenschouw genomen. Het betreft leiderschap, aansprakelijkheid, personele bezetting, procesbeheersing, uitbesteding, relatie met stake-holders en toezicht op deelnemingen. Van deze risicogebieden is beoordeeld of de maatregelen nog voldoende en waar nodig zijn deze aangepast.

NLFI heeft een risicoaverse benadering. Om eventuele tegenvallers op te vangen wordt het weerstandsvermogen aangehouden.

4. Corporate governance

NLFI onderschrijft het belang van de Nederlandse Corporate Governance Code (de "**Code**"). De Code is van toepassing op grote vennootschappen met statutaire zetel in Nederland waarvan de aandelen of certificaten van aandelen zijn toegelaten tot een effectenbeurs (hierna "**beursvennootschappen**"). In 2016 is de Code herzien door de Commissie Van Manen. De herziene Code is met ingang van 1 januari 2017 in werking getreden en is met ingang van 1 januari 2018 ook wettelijk verankerd. Het gevolg hiervan is dat Nederlandse beursvennootschappen worden geacht in 2018 te rapporteren over de naleving van de herziene Code over het boekjaar 2017. Sinds de beursintroductie van ABN AMRO en a.s.r. op 20 november 2015 en 10 juni 2016, respectievelijk, houdt NLFI aandelen in beursvennootschappen. Op 14 september 2017 heeft NLFI haar resterende belang in a.s.r. verkocht.

Eerder heeft NLFI al besloten de relevante principes en best practice bepalingen van de Code vrijwillig na te leven. Daarom wordt in onderstaande matrix weergegeven hoe NLFI als stichting administratiekantoor en als aandeelhouder de relevante principes en best practice bepalingen naleeft volgens het principe pas toe of leg uit.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat onderstaande tabel ziet op aandelen van de verschillende deelnemingen waar tegenover NLFI certificaten heeft uitgegeven aan de Nederlandse staat en niet op de aan de beurs genoteerde certificaten van aandelen die zijn uitgegeven door de Stichting Administratiekantoor Continuïteit ABN AMRO Group N.V.

In de Preambule bij de Code is de volgende overweging opgenomen: "*Aandeelhouders kunnen bij hun handelen hun eigen belangen nastreven, zolang zij zich ten opzichte van de vennootschap, haar organen en hun mede-aandeelhouders gedragen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid. Hieronder valt de bereidheid om met de vennootschap en mede-aandeelhouders in dialoog te gaan.*"

Hoe groter het belang is dat een aandeelhouder in de vennootschap houdt, des te groter is zijn verantwoordelijkheid jegens de vennootschap, mede-aandeelhouders en andere stakeholders”.

Nederlandse Corporate governance code	Naleving door NLFI (toepassing of uitleg)
<p>Principe: 4.1 De algemene vergadering De algemene vergadering kan een zodanige invloed uitoefenen op het beleid van het bestuur en de raad van commissarissen van de vennootschap, dat zij een volwaardige rol speelt in het systeem van <i>checks and balances</i>. Goede corporate governance veronderstelt een volwaardige deelname van aandeelhouders aan de besluitvorming in de algemene vergadering.</p>	<p>Dit principe wordt nageleefd.</p>
<p>4.1.5 (Toelichting aandeelhouder bij uitoefening agenderingsrecht) Indien een aandeelhouder een onderwerp op de agenda heeft laten plaatsen, licht hij dit ter vergadering toe en beantwoordt hij zo nodig vragen hierover.</p>	<p>Deze best practice bepaling wordt nageleefd.</p>
<p>4.1.6 (Agendering door aandeelhouder) Een aandeelhouder oefent het agenderingsrecht slechts uit nadat hij daaromtrent in overleg is getreden met het bestuur. Wanneer één of meer aandeelhouders het voornemen hebben de agendering te verzoeken van een onderwerp dat kan leiden tot wijziging van de strategie van de vennootschap, bijvoorbeeld door het ontslag van één of meer bestuurders of commissarissen, wordt het bestuur in de gelegenheid gesteld een redelijke termijn in te roepen om hierop te reageren (de responstijd). De mogelijkheid van het invoeren van de response tijd geldt ook voor een voornemen als hiervoor bedoeld dat strekt tot rechterlijke machtiging voor het bijeenroepen van een algemene vergadering op grond van artikel 2:110 BW. De desbetreffende aandeelhouder respecteert de door het bestuur ingeroepen responstijd in de zin van best practice bepaling 4.1.7.</p>	<p>In het geval NLFI gebruik wenst te maken van het agenderingsrecht, zal NLFI eerst in overleg treden met het bestuur van de vennootschap. De responstijd waar NLFI rekening houdt is in overeenstemming met de wettelijke periode van 60 dagen (2:114a BW) en niet 180 dagen zoals de Code voorschrijft. NLFI vindt de periode van 60 dagen voldoende binnen de bestaande verhoudingen. NLFI wil voorkomen dat de periode van 180 dagen gebruikt wordt om het proces van agendering onnodig te belemmeren. Indien NLFI een onderwerp op de agenda van de algemene vergadering laat plaatsen, zal NLFI dit onderwerp ook toelichten tijdens de vergadering en vragen beantwoorden indien die gesteld worden.</p>
<p>Principe 4.3 Uitbrengen van stemmen Deelname van zoveel mogelijk aandeelhouders aan de besluitvorming in de algemene vergadering is in het belang van de <i>checks and balances</i> van de vennootschap. De vennootschap stelt, voor zover het in haar mogelijkheid ligt, aandeelhouders in de gelegenheid op afstand te stemmen en met alle (andere) aandeelhouders te communiceren.</p>	<p>Dit principe wordt nageleefd voor zover relevant voor NLFI.</p>
<p>4.3.1 (Stemmen naar eigen inzicht) Een aandeelhouder stemt naar eigen inzicht. Van een aandeelhouder die gebruikt maakt van stemadviezen van derden wordt verwacht dat hij zich een eigen oordeel vormt over het stembeleid of de door deze adviseur verstrekte stemadviezen.</p>	<p>NLFI stemt naar eigen inzicht. NLFI maakt geen gebruik van stemadviezen. Elke stembeslissing wordt na bestudering van de relevante stukken en na intern overleg gemaakt. Indien het principiële en zwaarwegende beslissing betreft vindt afstemming plaats met het Ministerie van Financiën. In de Wet stichting administratiekantoor beheer financiële instellingen (de “Wet NLFI”) is vastgelegd dat de minister van Financiën NLFI ter zake van zwaarwegende en principiële beslissingen een bindende steminstructie kan geven. Ook kan de minister NLFI aanwijzingen geven indien dit nodig is om internationale verplichtingen van de staat na te leven of gevolg te geven aan aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer.</p>
<p>Principe: 4.4 Certificering van aandelen Certificering van aandelen kan een middel zijn om te voorkomen dat door absentisme ter algemene vergadering een (toevallige)</p>	<p>Bij NLFI is certificering geen middel om te voorkomen dat door absentisme ter algemene vergadering een (toevallige) meerderheid van aandeelhouders de besluitvorming naar haar</p>

meerderheid van aandeelhouders de besluitvorming naar haar hand zet.	hand zet. Certificering vindt zijn basis in de Wet NLF I en dient een transparante belangenscheiding, een geloofwaardige exit-strategie en een zakelijk, niet politiek beheer.
Certificering van aandelen wordt niet gebruikt als beschermingsmaatregel.	Dit principe is niet van toepassing op NLF I.
Het bestuur van het administratiekantoor verleent aan certificaathouders die daarom vragen onder alle omstandigheden en onbeperkt volmachten. De aldus gevolmachtigde certificaathouders kunnen het stemrecht naar eigen inzicht uitoefenen.	Gelet op de reden van bestaan van NLF I (onder meer een transparante belangenscheiding en een zakelijk, niet-politiek beheer) voorzien de administratievoorwaarden van NLF I er niet in dat de certificaathouder stemvolmachten kan vragen. Wel is in de Wet NLF I vastgelegd dat de minister van financiën NLF I ter zake van zwaarwegende en principiële beslissingen een bindende steminstructie kan geven.
Het bestuur van het administratiekantoor geniet het vertrouwen van de certificaathouders.	Dit principe wordt nageleefd.
Certificaathouders hebben de mogelijkheid om kandidaten voor het bestuur van het administratiekantoor aan te bevelen	De minister van Financiën benoemt, schorst en ontslaat de bestuursleden van NLF I.
De vennootschap verstrekt aan het administratiekantoor geen informatie die niet openbaar is gemaakt.	Gelet op de achtergrond van de financiële interventies door de staat die hebben geleid tot de oprichting van NLF I wordt deze bepaling niet nageleefd.
4.4.1.(Bestuur administratiekantoor) Het bestuur van het administratiekantoor geniet het vertrouwen van certificaathouders en opereert onafhankelijk van de vennootschap die de certificaten heeft uitgegeven. De administratievoorwaarden bepalen in welke gevallen en onder welke voorwaarden certificaathouders het administratiekantoor kunnen verzoeken een vergadering van certificaathouders bijeen te roepen.	Met de oprichting van NLF I is mede beoogd om een grotere afstand te creëren tussen de staat en de vennootschappen (Motie Weekers c.s., Kamerstukken II 2008/9, 31 965, nr.7). Gelet op de gewenste afstand is niet voorzien in de mogelijkheid om stemvolmachten te verlenen aan de certificaathouder. Wel is in de Wet NLF I vastgelegd dat de minister van Financiën NLF I ter zake van zwaarwegende en principiële beslissingen een bindende steminstructie kan geven. Ook kan de minister NLF I aanwijzingen geven indien dit nodig is om internationale verplichtingen van de staat na te leven of gevolg te geven aan aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer.
4.4.2 (Benoeming bestuurders) De bestuurders van het administratiekantoor worden benoemd door het bestuur van het administratiekantoor, na aankondiging van de vacature op de website van het administratiekantoor. De vergadering van certificaathouders kan aan het bestuur van het administratiekantoor personen voor benoeming tot bestuurder aanbevelen. In het bestuur van het administratiekantoor nemen geen (voormalig) bestuurders, (voormalig) commissarissen, werknemers of vaste adviseurs van de vennootschap zitting.	In afwijking van best practice bepaling 4.4.2 benoemt, schorst en ontslaat de minister van Financiën de bestuursleden van NLF I. Alvorens tot benoeming van een bestuurslid over te gaan stelt de Minister van Financiën het bestuur in de gelegenheid om aan hem een persoon voor benoeming tot bestuurslid aan te bevelen. In de statuten van NLF I is vastgelegd dat bestuursleden van NLF I onder meer niet kunnen zijn: <ul style="list-style-type: none"> - bestuurder of commissaris van een andere financiële instelling of van een van hun dochtermaatschappijen. - werknemers en vaste adviseurs van de vennootschappen (als gedefinieerd in de Wet NLF I) of hun dochtermaatschappijen. Niet is bepaald dat dit ook geldt voor voormalige bestuurders of voormalige commissarissen. Dit houdt verband met de omstandigheid dat NLF I aandelen houdt in verschillende vennootschappen. Om de groep van potentiële bestuursleden van NLF I niet op voorhand al te zeer te beperken zijn voormalige bestuurders en commissarissen van de deelnemingen niet uitgesloten van het lidmaatschap van het bestuur van NLF I.

<p>4.4.3 (Benoemingstermijn bestuur) Een bestuurder kan tweemaal voor een periode van vier jaar zitting hebben in het bestuur van het administratiekantoor en nadien tweemaal voor een periode van twee jaar. Herbenoeming na een periode van acht jaar wordt gemotiveerd in het verslag van het bestuur van het administratiekantoor.</p>	<p>Deze best practice bepaling wordt nageleefd.</p>
<p>4.4.4 (Aanwezigheid op de algemene vergadering) Het bestuur van het administratiekantoor is aanwezig op de algemene vergadering en geeft daarin, desgewenst, een verklaring over zijn voorgenomen stemgedrag.</p>	<p>Deze best practice bepaling wordt nageleefd.</p>
<p>4.4.5 (Uitoefening stemrecht) Bij de uitoefening van zijn stemrechten richt het administratiekantoor zich primair naar het belang van de certificaathouders en houdt rekening met het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming.</p>	<p>In de statuten van NLF I is vastgelegd dat bij de uitoefening van de aan de aandelen verbonden rechten NLF I zich primair richt naar het financieel-economisch belang van de certificaathouder, daarbij rekening houdend met de belangen van de vennootschap, de met haar verbonden onderneming en de daarbij betrokken werknemers. Dit brengt mee, aldus die statutaire bepaling, dat NLF I bewaakt dat de vennootschappen een verantwoorde ondernemingsstrategie voeren, die in lijn is met een commercieel verantwoorde bedrijfsvoering en de geldende regels voor goed ondernemingsbestuur (corporate governance). In de statuten van NLF I is daaraan toegevoegd dat NLF I de aan de aandelen verbonden rechten op een zodanige wijze uitoefent dat aan de aandelen verbonden rechten op een zodanige wijze uitoefent dat de deelnemingen zelfstandig hun commerciële strategie kunnen bepalen en de dagelijkse bedrijfsvoering kunnen uitoefenen, dat geen sprake is van coördinatie van het commerciële beleid van de deelnemingen en dat tussen hen geen concurrentiegevoelige informatie wordt uitgewisseld.</p>
<p>4.4.6 (periodiek verslag) Het administratiekantoor doet periodiek, doch tenminste eenmaal per jaar, verslag van zijn activiteiten. Het verslag wordt op de website van de vennootschap geplaatst.</p>	<p>In afwijking van best practice bepaling 4.4.6 wordt het bestuursverslag van NLF I niet gepubliceerd op de website van de vennootschappen omdat het bestuursverslag niet op een enkele vennootschap ziet. Het bestuursverslag wordt wel gepubliceerd op de website van NLF I (www.nlf i.nl).</p>
<p>4.4.7 (Inhoud verslag) In het onder best practice bepaling 4.4.6 bedoelde verslag wordt tenminste aandacht besteed aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) het aantal gecertificeerde aandelen, alsmede een toelichting op wijzigingen daarin; (ii) de in het boekjaar verrichte werkzaamheden; (iii) het stemgedrag in de gedurende het boekjaar gehouden algemene vergaderingen; (iv) het door het administratiekantoor vertegenwoordigde percentage van uitgebrachte stemmen tijdens de onder (iii) bedoelde vergaderingen; (v) de beloning van de bestuursleden van het administratiekantoor; (vi) het aantal gehouden vergaderingen van het bestuur alsmede de belangrijkste onderwerpen die daarbij aan de orde zijn geweest; (vii) de kosten van de activiteiten van het administratiekantoor; (viii) de eventueel door het administratiekantoor ingewonnen externe adviezen; 	<p>Deze best practice bepaling wordt nageleefd.</p>

(ix) de (neven)functies van de bestuurders; en (x) de contactgegevens van het administratiekantoor.	
4.4.8 (Stemvolmachten) Het administratiekantoor verleent zonder enige beperkingen en onder alle omstandigheden stemvolmachten aan certificaathouders die daarom vragen. Iedere certificaathouder kan het administratiekantoor een bindende steminstructie geven voor de aandelen die het administratiekantoor voor hem houdt.	Zoals is toegelicht bij bepaling 4.4.1 is niet voorzien in de mogelijkheid om stemvolmachten te verlenen. Wel is in de Wet NLFI vastgelegd dat de minister van Financiën NLFI ter zake van zwaarwegende en principiële beslissingen een bindende steminstructie kan geven.

NLFI is een aandeelhouder met een wettelijke taak, maar in strikte zin geen institutionele belegger. Desalniettemin leeft NLFI de best practice bepalingen met betrekking tot institutionele beleggers zoals opgenomen in de Code na. Zie onderstaande matrix met een uiteenzetting van de relevante best practice bepalingen. In de Preambule bij de Code is de volgende overweging opgenomen met betrekking tot institutionele beleggers: *“Institutionele beleggers zijn verantwoordelijk jegens hun achterliggende begunstigers of beleggers om op zorgvuldige en transparante wijze te beoordelen of zij gebruik willen maken van hun rechten als aandeelhouder van vennootschappen.”*

Bepalingen met betrekking tot institutionele beleggers	Naleving door NLFI (pas toe of leg uit)
4.3.5 (Publiceren stembeleid institutionele beleggers) Institutionele beleggers (pensioenfondsen, verzekeraars, beleggingsinstellingen, vermogensbeheerders) plaatsen jaarlijks in ieder geval op hun website hun beleid ten aanzien van het uitoefenen van het stemrecht op aandelen die zij houden in beursvennootschappen.	NLFI heeft het stembeleid sinds 30 mei 2016 gepubliceerd op de website van NLFI (www.nlfi.nl).
4.3.6 (Verslag uitvoering stembeleid institutionele beleggers) Institutionele beleggers plaatsen jaarlijks op hun website en/of in hun bestuursverslag een verslag van de uitvoering van hun beleid voor het uitoefenen van het stemrecht in het desbetreffende boekjaar.	Deze bepaling wordt nageleefd.
Daarnaast brengen zij ten minste eenmaal per kwartaal op hun website verslag uit of en hoe zij als aandeelhouders hebben gestemd op algemene vergaderingen. Dit verslag wordt op de website van de institutionele belegger geplaatst.	Deze bepaling wordt nageleefd. De verslagen van het stemgedrag zijn gepubliceerd op de website van NLFI (www.nlfi.nl).

Eumedion ziet zich als het forum en de bron voor corporate governance en duurzaamheid voor aangesloten institutionele beleggers. Eumedion heeft een aantal best practices voor betrokken aandeelhouderschap opgesteld. NLFI vindt het passend om deze best practices na te leven. De wijze van naleving blijkt uit onderstaande matrix.

Best practices voor betrokken aandeelhouders	Naleving door NLFI (pas toe of leg uit)
1. Eumedion-deelnemers monitoren de Nederlandse vennootschappen waarin zij beleggen.	Deze bepaling wordt nageleefd.
2. Eumedion-deelnemers hebben een duidelijk beleid met betrekking tot de uitoefening van hun aandeelhoudersrechten; daaronder kunnen het aangaan van een dialoog met de Nederlandse beursvennootschappen en andere <i>engagement</i> activiteiten vallen. Zij	NLFI heeft met verschillende deelnemingen nadere afspraken gemaakt over de invulling van de aandeelhoudersbevoegdheden. Hiermee is een gestructureerd raamwerk vastgesteld voor de invulling van de aandeelhoudersbevoegdheden. De relationship agreement die is afgesloten met ABN AMRO en

<p>brengen tenminste één keer per jaar verslag uit van de uitvoering van hun beleid.</p>	<p>die was afgesloten met a.s.r zijn gepubliceerd op de website van NLF1. In dit bestuursverslag wordt verslag gedaan van het stemgedrag tijdens aandeelhoudersvergaderingen. Over het jaar 2018 stuurt NLF1 met betrekking tot ABN AMRO een speerpunten brief.</p>
<p>3. Eumedion-deelnemers hebben een duidelijk beleid inzake het omgaan met situaties waarin het niet lukt de ondernemingsleiding van de Nederlandse beursvennootschap waarin zij beleggen te overtuigen van hun standpunten en meningsverschillen tussen de ondernemingsleiding van deze vennootschap en de aandeelhouders onopgelost blijven.</p>	<p>NLF1 kan in voorkomende gevallen een of meer van de volgende acties ondernemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het sturen van een brief waarin de zorgpunten worden uiteengezet; - het houden van extra vergaderingen met het bestuur en/of de raad van commissarissen, met name voor het bespreken van zorgpunten; - het overleggen met andere <i>stakeholders</i>, met name de certificaathouder; - het uiten van zorgpunten in een aandeelhoudersvergadering; - het verzoeken om bepaalde onderwerpen op de agenda van de aandeelhoudersvergadering te plaatsen of het vragen om de bijeenroeping van een buitengewone aandeelhoudersvergadering; - het na instemming door de minister van Financiën nemen van principiële of zwaarwegende beslissingen in een aandeelhoudersvergadering.
<p>4. In voorkomende gevallen zijn Eumedion-deelnemers bereid om gezamenlijk met andere Eumedion-deelnemers en andere beleggers op te trekken.</p>	<p>Deze bepaling wordt opgevolgd door NLF1, voor zover relevant voor NLF1.</p>
<p>5. Institutionele beleggers kunnen andere, zakelijke relaties hebben met de Nederlandse beursvennootschappen waarin zij beleggen dan alleen de aandeelhoudersrelatie. Eumedion-deelnemers nemen maatregelen om tegenstrijdige belangen die voortvloeien uit deze verschillende rollen te verminderen. Eumedion-deelnemers hebben voor hun handelen duidelijke en robuuste procedures voor het geval zich verschillende of strijdige belangen voordoen. De procedures worden openbaar gemaakt. Materiële tegenstrijdige belangen worden meegedeeld aan de betreffende institutionele cliënten.</p>	<p>Besluiten waarbij tegenstrijdige belangen spelen die van materiële betekenis zijn voor NLF1, de vennootschap of een bestuurder van NLF1 zullen voorafgaand aan de Minister van Financiën ter instemming worden voorgelegd.</p>
<p>6. Eumedion-deelnemers hebben een duidelijk stembeleid en maken dit beleid openbaar. Zij doen tenminste één keer per jaar verslag van de uitvoering van het stembeleid.</p>	<p>NLF1 heeft het stembeleid sinds 30 mei 2016 gepubliceerd op de website. NLF1 doet ieder kwartaal verslag van de uitvoering van het stembeleid.</p>
<p>7. Eumedion-deelnemers brengen op alle aandelen die zij in Nederlandse vennootschappen houden een geïnformeerde stem uit tijdens de aandeelhoudersvergaderingen van de desbetreffende vennootschappen. In het geval de Eumedion-deelnemer zich onthoudt van stemming of tegen een bestuursvoorstel stemt, verschaft de Eumedion-deelnemer uit zichzelf dan wel op aanvraag van de betreffende vennootschap aan de ondernemingsleiding een gemotiveerde uitleg van dit stemgedrag.</p>	<p>Deze bepaling wordt nageleefd.</p>

8. Eumedion-deelnemers maken tenminste één keer per kwartaal openbaar hoe ze hebben gestemd op de aandelen in de Nederlandse beursvennootschappen waarin zij beleggen.	Deze bepaling wordt nageleefd.
9. Eumedion-deelnemers betrekken aspecten op het terrein van milieu- en sociaal beleid en van governance bij hun beleid inzake de uitoefening van aandeelhoudersrechten. Onder dit beleid kunnen het aangaan van een dialoog met de Nederlandse beursvennootschappen en andere engagement activiteiten vallen.	Deze bepaling wordt nageleefd.
10. Eumedion-deelnemers lenen geen aandelen in voor enkel en alleen het uitoefenen van het stemrecht op deze aandelen. Zij overwegen hun uitgeleende aandelen vóór de stemregistratiedatum van de betreffende aandeelhoudersvergadering van de betreffende Nederlandse beursvennootschap terug te halen als de agenda van deze vergadering één of meer controversiële onderwerpen bevat.	Deze bepaling wordt nageleefd. NLFI leent geen aandelen uit, anders dan voor eventuele stabiliseringstransacties in het kader van een beursintroductie.

5. Financiële gegevens NLFI

5.1. *Financiële gegevens over 2017*

NLFI is een stichting zonder winststreven. In de Wet NLFI is vastgelegd dat de minister van Financiën de kosten vergoedt die NLFI maakt voor haar wettelijke taak en doel, zoals uitgewerkt in de statuten en de administratievoorwaarden. Daarmee is de financiële continuïteit van NLFI gewaarborgd.

Toekomstige verschillen tussen de gerealiseerde baten en gerealiseerde lasten van de activiteiten van NLFI kunnen ten gunste c.q. ten laste van deze egalisereserve komen. Daarbij geldt dat overeenkomstig de statuten van NLFI de egalisereserve in beginsel niet meer bedraagt dan vijf miljoen euro.

NLFI houdt de deelnemingen voor de staat en heeft certificaten uitgegeven aan de staat. NLFI heeft daardoor geen eigen financieel of economisch belang bij de deelnemingen. Gelet op de statutaire regelingen van de deelnemingen en de wettelijke bevoegdheden van de minister van Financiën ten aanzien van principiële en zwaarwegende beslissingen is geen sprake van een zodanige overwegende zeggenschap van NLFI op de deelnemingen dat tot consolidatie zou moeten worden overgegaan. Bovenstaande financiële gegevens betreffen dus de financiële gegevens van NLFI als zelfstandige rechtspersoon.

5.2. Begroting 2018

De door het Ministerie van Financiën goedgekeurde begroting voor 2018 luidt als volgt:

	Kosten	Budget 2017	Budget 2018
I	Bestuur	136.000	130.000
II	Personeel	1.802.000	1.103.000
III	Huisvesting	205.000	141.500
IV	Kantoorkosten	350.000	215.000
V	Diversen	157.000	110.500
VI	Advieskosten	4.850.000	3.300.000
	Total kosten	7.500.000	5.000.000
	Totaal opbrengsten	7.500.000	5.000.000
	Resultaat	0	0

Balans per 31 december 2017

(Balans na winstbestemming)

	<u>31-12-2017</u>		<u>31-12-2016</u>	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa				
Verbouwingen en inventarissen	84	54.367		
ICT	<u>4.175</u>	<u>30.131</u>		
		4.259		84.498
Vlottende activa				
Vorraden				
Voorraad drukwerk		2.000		2.000
Vorderingen				
Overige vorderingen en overlopende activa		88.344		78.862
Liquide middelen		7.854.372		11.468.986
Totaal		<u><u>7.948.975</u></u>		<u><u>11.634.346</u></u>

	<u>31-12-2017</u>		<u>31-12-2016</u>	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Eigen vermogen				
Egalisatiereserve		5.000.000		5.000.000
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers	209.388	1.210.558		
Belastingen en premies sociale verzekeringen	60.478	77.848		
Overige schulden en overlopende passiva	757.720	607.356		
Terug te betalen aan de staat (ministerie van Financiën)	<u>1.921.389</u>	<u>4.738.584</u>		
		2.948.975		6.634.346
Totaal		<u><u>7.948.975</u></u>		<u><u>11.634.346</u></u>

Staat van baten en lasten 2017

BATEN	<i>resultaat</i> 2017 €	<i>begroting</i> 2017 €	<i>resultaat</i> 2016 €
Inkomen	7.500.000	7.500.000	15.000.000
Totaal baten	<u>7.500.000</u>	<u>7.500.000</u>	<u>15.000.000</u>
LASTEN			
Bestuur	110.981	136.000	183.160
Werknemers	1.404.434	1.802.000	1.483.296
Huisvesting	167.996	205.000	179.022
Kantoorkosten	197.295	350.000	266.384
Overige kosten	152.628	157.000	157.634
Advieskosten	<u>3.544.662</u>	<u>4.850.000</u>	<u>7.991.455</u>
Totaal lasten	<u>5.577.996</u>	<u>7.500.000</u>	<u>10.260.951</u>
Rente	-615	_____ -	<u>-465</u>
Financiële baten	<u>-615</u>	_____ -	<u>-465</u>
Resultaat	1.921.389	-	4.738.584
Resultaatbestemming Egalisatiereserve	-	-	-
Terug te betalen aan de staat (ministerie van Financiën)	<u>-1.921.389</u>	_____ -	<u>-4.738.584</u>
Resultaat na bestemming	_____ -	_____ -	_____ -

-0-

Verklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van de Stichting administratiekantoor beheer financiële instellingen (NLFI)

Ons oordeel

De samengevatte jaarrekening 2017 (hierna: de samengevatte jaarrekening) van Stichting administratiekantoor financiële instellingen (NLFI) te Den Haag is ontleend aan de jaarrekening 2017 van Stichting administratiekantoor financiële instellingen (NLFI).

Naar ons oordeel is de bijgesloten samengevatte jaarrekening in alle van materieel zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening 2017 van Stichting administratiekantoor financiële instellingen (NLFI) en op basis van de grondslagen zoals beschreven in de paragrafen Grondslagen voor waardering van activa en passiva en Grondslagen voor de resultaatbepaling uit de toelichting op de jaarrekening.

De samengevatte jaarrekening bestaat uit:

1. de samengevatte balans per 31 december 2017;
2. de samengevatte staat van baten en lasten over 2017.

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640, "Organisaties zonder winststreven" dat is gehanteerd in de gecontroleerde jaarrekening van de entiteit. Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van Stichting administratiekantoor financiële instellingen (NLFI).

De gecontroleerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij
Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij de jaarrekening 2017 van Stichting administratiekantoor financiële instellingen (NLFI) in onze controleverklaring van 24 mei 2018.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de samengevatte jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de samengevatte jaarrekening in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de paragrafen Grondslagen voor waardering van activa en passiva en Grondslagen voor de resultaatbepaling uit de toelichting op de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel of de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent is met de gecontroleerde jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810, Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten.

Den Haag, 24 mei 2018

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. S.B. Spiessens RA